

RECOLLIDA D'INFORMACIÓ DELS CAMINS INVENTARIATS AL PARC NATURAL DE SANT LLORENÇ DEL MUNT I LA SERRA DE L'OBAC

Manlleu, setembre de 2008

RECOLLIDA D'INFORMACIÓ DELS CAMINS INVENTARIATS AL PARC NATURAL DE SANT LLORENÇ DEL MUNT I LA SERRA DE L'OBAC

1	INTRODUCCIÓ I OBJECTIUS.....	5
2	LEGISLACIÓ VIGENT I COMPETÈNCIA ADMINISTRATIVA.....	7
2.1	PLA ESPECIAL DE PROTECCIÓ DEL MEDI FÍSIC I DEL PAISATGE DE L'ESPAI NATURAL DE SANT LLORENÇ DEL MUNT I LA SERRA DE L'OBAC	7
2.2	LLEI 9/1995 DE REGULACIÓ DE L'ACCÉS MOTORITZAT AL MEDI NATURAL.....	8
2.2.1	CIRCULACIÓ	8
2.2.2	LIMITACIONS I PROHIBICIONS DE PAS	9
2.2.3	SENYALITZACIÓ	9
2.2.4	INVENTARI DE CAMINS.....	10
2.3	DECRET 166/1998 DE REGULACIÓ DE L'ACCÉS MOTORITZAT AL MEDI NATURAL.....	11
2.3.1	DEFINICIONS DE TIPUS DE PISTES I CAMINS	11
2.3.2	CIRCULACIÓ DE VEHICLES.....	11
2.3.3	LIMITACIONS I PROHIBICIONS DE PAS	12
2.3.4	INVENTARI COMARCAL DE CAMINS	12
2.4	CONCLUSIONS SOBRE LA SITUACIÓ LEGAL I COMPETÈNCIA ADMINISTRATIVA.....	13
2.4.1	ÀMBIT DE PROTECCIÓ ESPECIAL. PARC NATURAL	¡ERROR! MARCADOR NO DEFINIDO.
2.4.2	ÀMBIT FORA DE L'ESPAI NATURAL PROTEGIT	13
3	RECOLLIDA I TRACTAMENT DE LA INFORMACIÓ DISPONIBLE	15
3.1	BAGES	15
3.2	VALLÈS OCCIDENTAL	16
3.3	VALLÈS ORIENTAL	17
3.4	TRACTAMENT DE LA INFORMACIÓ	17
3.5	RESULTATS	17
4	CONCLUSIONS.....	19

1 INTRODUCCIÓ I OBJECTIUS

Aquest document s'emmarca dins l'àmbit del Parc Natural de Sant Llorenç del Munt i la Serra de l'Obac, declarat l'any 1.987. Actualment és gestionat per la Diputació de Barcelona segons el Pla Especial del Parc Natural de Sant Llorenç del Munt i l'Obac, que va ser aprovat el 24 de juliol del 1.972, i revisat i ampliat, en els anys 1.982 i 1.998. Amb les modificacions del pla dutes a terme, l'àrea protegida actual arriba fins a 13.694 ha.

L'objectiu principal del Parc és la conservació del seu patrimoni natural, però cal destacar que també treballa per fer compatible les activitats dins del Parc amb la seva conservació. En els últims anys l'ús social i les activitats en el lleure en espais naturals a Catalunya ha anat en augment, i aquest fenomen també s'ha donat en el Parc Natural de Sant Llorenç del Munt. Aquesta situació té importants repercussions en el medi natural i en la conservació dels espais i, per tant, també cal que les tingui en la seva gestió.

Així doncs al llarg dels últims anys s'ha engegat el procés de redacció del Pla d'Ús Públic del Parc Natural de Sant Llorenç del Munt i la Serra de l'Obac. En aquest procés s'han realitzat diverses trobades amb els Ajuntaments i les entitats vinculades al Parc a través del procés de participació obert en la seva redacció.

Un dels temes d'ús públics més clau en el Parc de Sant Llorenç, i que ha estat objecte de debat al llarg de la participació, és l'accés motoritzat. Tal i com destaca el Pla d'Ús Públic, en la part del Vallès del Parc hi ha una pressió molt forta d'accés motoritzat al Parc, que sobretot es veu afectat en l'eix central (carretera Terrassa - Talamanca) i en les zones de pistes de Matadepera, Terrassa, Rellinars, Castellar i Sant Llorenç Savall. En aquests espais els conflictes d'accés motoritzats són presents entre usuaris i entre usuaris i la propietat privada. Fruit d'aquesta situació de conflicte, des dels Ajuntaments d'aquestes zones s'han pres iniciatives de regulació i prohibició de l'accés motoritzat i acord amb la propietat privada per aconseguir-ho.

En la zona nord del Parc hi ha una situació molt diferent, amb una menor afluència de visitants i poblacions més petites i rurals que veuen el Parc com una possibilitat de promoció econòmica. Aquesta promoció inclou, entre molts altres temes poder oferir l'accés a l'espai natural, intentant arribar a un equilibri entre la conservació i les activitats turístiques. En aquesta zona hi ha diferents iniciatives privades per poder fer rutes guiades dins del Parc (a peu, però també amb vehicles motoritzats).

Així doncs el Parc és un espai divers amb diferents problemàtiques d'accés motoritzat al medi natural que cal regular i ordenar per tal de fer-les compatibles amb la realitat social i garantir la conservació dels excepcionals valors ambientals del patrimoni natural, cultural i paisatgístic del Massís de Sant Llorenç del Munt i la Serra de l'Obac.

Davant aquesta situació existent, el Pla d'Ús Públic proposa la redistribució de visitants, tant dels que accedeixen a peu com amb vehicle motoritzat, treballant per aconseguir disminuir els visitants

dels espais més freqüentats (Coll d'Estenalles, Montcau, La Mola) i intentar que els mateixos, sense augmentar el total de visitants, arribi a espais poc freqüentats com la zona nord, Sant Llorenç Savall, Granera o els municipis de l'eix del Llobregat.

El Pla d'Accessos que proposa el Pla d'Ús Públic es basa en la promoció d'un model respectuós amb l'entorn i sempre que sigui possible cal la utilització de mitjans no agressius, com anar a peu o el transport públic. Pel que fa a l'accés motoritzat i en relació als objectius comentats proposa la ordenació d'una xarxa de camins rurals que permeti unir els diferents nuclis dels municipis del Parc. Aquesta xarxa té l'objectiu d'anar més enllà dels límits del Parc Natural, i intenta desviar la circulació existent dins el Parc cap a espais més perifèrics dins els municipis que en formen part.

El present document pretén donar la informació sobre els camins disponibles en els inventaris comarcals dins els municipis del Parc així com la regulació legal actualment vigent per tal de facilitar les tasques per a la definició d'aquesta xarxa de camins rurals que ha de servir per a desviar la circulació existent dins el Parc cap a espais més perifèrics.

Així doncs a continuació es fa un resum de les principals implicacions de la Llei 9/1995, de 27 de juliol, de regulació de l'accés motoritzat al medi natural i el Decret 166/1998 que la desenvolupa i la Xarxa Bàsica de Vies i Camins del Pla Especial del Parc Natural. Paral·lelament es realitza el treball cartogràfic necessari de recopilació de la informació dels inventaris comarcals de camins per a facilitar el treball de creació de la futura xarxa d'accés motoritzat al Parc i el seu entorn que es desenvoluparà en el marc del Pla d'Ús Públic.

2 LEGISLACIÓ VIGENT I COMPETÈNCIA ADMINISTRATIVA

2.1 PLA ESPECIAL DE PROTECCIÓ DEL MEDI FÍSIC I DEL PAISATGE DE L'ESPAI NATURAL DE SANT LLORENÇ DEL MUNT I LA SERRA DE L'OBAC

El pla especial, que opera com a norma interpretativa general, té com a objectiu bàsic l'establiment d'un règim de protecció i conservació del medi físic, el paisatge, els sistemes naturals i la diversitat biològica de l'espai natural de Sant Llorenç del Munt i l'Obac, compatible amb l'aprofitament sostenible dels seus recursos i l'activitat dels seus habitants, així com l'ordenació de l'ús públic i el foment del coneixement i el respecte al medi, amb una atenció preferent a l'educació ambiental.

El Pla especial del Parc Natural de Sant Llorenç de Munt i l'Obac va ser aprovat en data 24 de juliol de 1972 i posteriorment ha estat modificat i ampliat fins a la l'aprovació definitiva del Pla Especial actualment vigent que va ser publicada al DOGC número 2721 del 9 de setembre de 1998.

El Pla Especial es desenvolupa en aplicació d'allò que disposa el Decret legislatiu 1-1990 de 12 de juliol de la Refosa dels textos legals vigents a Catalunya e matèria urbanística, d'acord amb l'article 5 de la Llei 12/1985 d'Espais Naturals. Així doncs el text ha estat aprovat en el Consell Coordinador del Parc, que conté els Ajuntaments del Parc, i pel Departament de Política Territorial i Obres Públiques de la Generalitat de Catalunya.

La Llei 9/1995, que serà comentada a continuació, destaca que els vehicles motoritzats únicament poden circular per aquells camins rurals i pistes forestals delimitats a aquest efecte en els plans o programes de gestió dels espais naturals protegits.

El Pla Especial preveu i regula la xarxa viària exigida pel desenvolupament correcte del model que es defineix, condicionada per les exigències que planteja el tractament del territori i les necessitats dels seus habitants (article 3).

La circulació de vehicles motoritzats a tot l'àmbit del Pla Especial és regulada segons la Llei 9/1995 de Regulació de l'Accés Motoritzat al Medi Natural i les disposicions normatives que la desenvolupin, que en limita el trànsit per les carreteres de la Xarxa Rodada Principal i d'aquells components de la Xarxa Rodada Secundària en els quals aquest supòsit és admès de forma expressa en el present Pla Especial (article 26.1).

La **Xarxa Bàsica de Vies i Camins** d'aquest espai natural és formada pels elements de vialitat definits a la documentació gràfica d'aquest Pla Especial (article 56.1). Aquesta infraestructura es divideix a efectes normatius en tres xarxes diferents:

1. Xarxa Rodada Principal, integrada per les carreteres de trànsit general que travessen l'àmbit del Pla Especial, les finalitats bàsiques de la qual són la circulació general pel territori, la comunicació

entre els principals nuclis de població i la vertebració general del trànsit rodat d'aquest sector geogràfic.

2. Xarxa Rodada Secundària, integrada per aquells camins rurals i forestals i pistes forestals que configuren l'estructura bàsica global de l'espai natural protegit, que respon als objectius fonamentals de permetre l'accessibilitat general al territori, facilitar les tasques de vigilància, prevenció i extinció d'incendis forestals i l'accés directe a edificis i equipaments.

3. Xarxa de Senders Excursionistes, integrada bàsicament pels Senders de Gran Recorregut catalogats pels organismes competents i els itineraris assenyalats per l'Òrgan Gestor del Pla Especial.

Fora d'aquestes xarxes bàsiques, sòls podran obrir-se els nous camins i pistes exigits per l'explotació dels recursos forestals i agrícoles, la millora de l'accés a edificis i instal·lacions i la prevenció d'incendis o la restauració de les masses forestals afectades per aquells (article 56.2).

Els elements d'aquesta xarxa podran romandre tancats a circulació, quan així ho aconselli la millor gestió de l'espai natural (article 57.2). Aquesta regulació la realitza l'òrgan gestor del Parc amb l'acord amb els municipis implicats.

2.2 LLEI 9/1995 DE REGULACIÓ DE L'ACCÉS MOTORITZAT AL MEDI NATURAL

Aquesta Llei té per finalitat establir normes de regulació de l'accés motoritzat al medi natural, tant pel que fa a la circulació motoritzada individual o en grup com pel que fa a les competicions esportives, amb l'objectiu últim de garantir la conservació del patrimoni natural de Catalunya, assegurant, alhora, el respecte a la població i la propietat pública i privada del món rural.

2.2.1 CIRCULACIÓ

En el seu article 6 determina que en els espais naturals declarats de protecció especial d'acord amb la Llei 12/1985, com és el cas del Parc natural de Sant Llorenç del Munt i la Serra de l'Obac, únicament s'autoritza la circulació de vehicles motoritzats per les pistes forestals i els camins rurals delimitats a aquest efecte en els plans o en els programes de gestió corresponents. Amb aquesta directriu legal les pistes i camins en les que es pot accedir de forma motoritzada són les definides pel Pla Especial, la Xarxa Rodada Principal i Secundària (article 6.1).

En els espais inclosos en el Pla d'Espais d'Interès Natural (PEIN) no declarats de protecció especial i en els terrenys forestals¹, s'autoritza la circulació per les pistes i els camins forestals pavimentats

¹ D'acord amb la Llei 6/1988, són terrenys forestals o forests:

- a) Els sòls rústics poblats d'espècies arbòries o arbustives, de matolls i d'herbes.
- b) Els erms situats en els límits dels boscos que siguin necessaris per a la protecció d'aquests.
- c) Els erms que, per llurs característiques, siguin adequats per a l'aforestació o la reforestació.

RECOLLIDA D'INFORMACIÓ DELS CAMINS INVENTARIATS AL PARC NATURAL DE SANT LLORENÇ DEL MUNT I LA SERRA DE L'OBAC

o d'amplada igual o superior a 4 metres (article 6.2). Aquest apartat ha estat puntualitzat per la Llei 12/2006², que permet també la circulació pels vials pavimentats i pels camins autoritzats d'una manera expressa. Aquestes autoritzacions han d'ésser degudament justificades i incorporades a l'inventari comarcal de camins i pistes forestals corresponent.

En qualsevol espai resta prohibida la circulació camp a través i fora de camins i pistes (article 7).

2.2.2 LIMITACIONS I PROHIBICIONS DE PAS

Es prohibeix la circulació de vehicles motoritzats camps a través o fora de les pistes o dels camins delimitats a aquest efecte i pels tallafocs, les vies forestals d'extracció de fusta i els camins ramaders, i pel llit sec i per la làmina d'aigua dels rius, els torrents i tota mena de corrents d'aigua (article 7).

El Departament de Medi Ambient i Habitatge (DMAH) pot definir limitacions específiques en els espais de protecció especial (parc natural), després d'haver consultat els òrgans gestors dels espais, referides a l'època de l'any en què s'admet la circulació, la velocitat màxima, les característiques dels vehicles i qualsevol altra limitació que es consideri necessària per a preservar els espais. Per prohibir la circulació motoritzada cal la consulta als ajuntaments respectius (article 8.1).

L'adopció de limitacions o prohibicions en camins o pistes forestals que passen íntegrament per terrenys de propietat privada, a proposta dels òrgans de gestió dels espais naturals de protecció especial, cal que siguin notificades al Departament de Medi Ambient i Habitatge, el qual les pot imposar amb l'objectiu de per a preservar els valors naturals dels espais afectats o per garantir la prestació de serveis públics. En tots els casos s'ha de garantir l'audiència als propietaris o als titulars dels terrenys en qüestió.(article 10)

Qualsevol limitació que afecti un camí de titularitat d'un ens local ha de ser establert pel mateix o bé a requeriment del DMAH després de la consulta de la comissió comarcal.

2.2.3 SENYALITZACIÓ

L'administració que hagi establert les limitacions i les prohibicions ha d'adoptar les mesures que calguin per a la senyalització adequada dels vials que tenen limitacions específiques i dels vials en què es prohibeix la circulació i ha d'assegurar-ne la publicitat.(article 11.1)

Es consideren també com a terrenys forestals els prats de regeneració natural, els aiguamolls, els rasos poblats anteriorment i transformats sense l'autorització corresponent i les pistes i camins forestals.

² Llei 12/2006, del 27 de juliol, de mesures en matèria de medi ambient i de modificació de les lleis 3/1988 i 22/2003, relatives a la protecció dels animals, de la Llei 12/1985, d'espais naturals, de la Llei 9/1995, de l'accés motoritzat al medi natural, i de la Llei 4/2004, relativa al procés d'adequació de les activitats d'incidència ambiental.

Els camins i les pistes objecte de limitacions o de prohibicions de pas han d'estar convenientment senyalitzats al començament, a l'acabament i, si escau, als accessos intermedis. (article 11.2)

2.2.4 INVENTARI DE CAMINS

Els consells comarcals, d'acord amb els municipis afectats, han d'elaborar un inventari dels camins i de les pistes que hi ha en els termes municipals de llurs comarques, en el qual ha de constar la titularitat, pública o privada, les servituds que tenen i la possibilitat d'utilització de cadascun d'ells. (article 11.3).

Aquests inventaris són la principal font d'informació del present informe. La informació recollida és presentada més endavant en el document.

2.2.5 RÈGIM SANCIONADOR

En el capítol IV de la llei s'especifica la tipificació de les infraccions de llei, les sancions, i concreta que les entitats competents per a la sanció és l'òrgan competent dins l'administració de la Generalitat de Catalunya, bàsicament el Departament de Medi Ambient i Habitatge.

2.3 DECRET 166/1998 DE REGULACIÓ DE L'ACCÉS MOTORITZAT AL MEDI NATURAL

Aquest Decret, que desenvolupa la Llei 9/1995 de regulació de l'accés motoritzat al medi natural i en concreta la definició dels camins, els continguts dels inventaris comarcals, entre altres.

2.3.1 DEFINICIONS DE TIPUS DE PISTES I CAMINS

Les definicions dels diferents tipus de pistes i camins són (article 2.2):

- a) Camins forestals, les vies de terra o pavimentades de circulació permanent que serveixen per a la gestió, la vigilància i la defensa de les forests, amb una amplada mitjana de plataforma de 4 metres, que formen la xarxa forestal bàsica.
- b) Pistes forestals, les vies de terra o pavimentades connectades amb les anteriors, i de característiques similars, construïdes primordialment una amplada mitjana de plataforma de 3 metres, que formen la xarxa forestal secundària.
- c) Pistes de desembosc, les vies de terra i de circulació temporal exclusivament construïdes per al transport d'aprofitaments forestals, amb una amplada mitjana de plataforma de 2,5 metres.
- d) Camins rurals, les vies pavimentades o de terra de circulació permanent construïdes per a la millora de les infraestructures agrícoles, ramaderes i forestals, d'unió entre infraestructures agrícoles, ramaderes i forestals, d'unió entre localitats o d'accés a cases o nuclis de població situats en zones rurals.
- e) Camins ramaders, els camins seguits tradicionalment pel bestiar transhumant en els seus desplaçaments periòdics per a l'aprofitament de les pastures naturals.
- f) Camins de bast, els antics camins aptes per al pas d'animals de càrrega i no aptes actualment per a la circulació de vehicles de quatre rodes.
- g) Corriols i senders, vials únicament aptes per al pas de vianants.

2.3.2 CIRCULACIÓ DE VEHICLES

En el referent a la circulació de vehicles aquest decret va ser parcialment anul·lat per la Sentència número 554/2003 de la Secció 5a. del Tribunal Superior de Justícia de Catalunya de 11 de juny de 2.003, invalidant els articles 5.1b) i 5.1c).

Tal i com ja comenta la Llei 9/1995, en els espais naturals declarats de protecció especial la circulació de vehicles motoritzats únicament s'autoritza pels vials delimitats i senyalitzats a aquest efecte en els plans o en els programes de gestió corresponents, és a dir, en el cas de Sant Llorenç del Munt, en el Pla Especial (Xarxa Rodada Principal i Secundària) (article 5.3) i també inclou l'àmbit del PEIN dins aquesta mateixa consideració (article 5.2).

En la resta d'espais protegits, fora de la protecció especial, és a dir, espais inclosos al PEIN, el DMAH pot prohibir la circulació motoritzada en determinats sectors quan sigui imprescindible per

a la preservació dels valors naturals dels espais afectats. Cal fer prèvia consulta als òrgans gestors i els ajuntaments respectius. També pot regular-la de forma temporal en cas de risc d'incendi, allaus, inundacions, desbordaments de rius, per efectuar tasques d'incendis, rescats, i la protecció de les persones en general (article 6.3).

2.3.3 LIMITACIONS I PROHIBICIONS DE PAS

El DMAH, en els espais naturals de protecció especial, prèvia consulta als òrgans gestors i després d'haver consultat els ajuntaments respectius, pot prohibir la circulació motoritzada o establir limitacions específiques referides a (article 6.3 i 7.1.):

- a) L'època de l'any en què s'admet la circulació.
- b) La velocitat màxima.
- c) Les característiques dels vehicles.
- d) Qualsevol aspecte que es consideri necessari per preservar els espais o els valors naturals protegits.

Les limitacions establertes pel DMAH es comunicaran als ajuntaments, als propietaris dels terrenys afectats i a les corresponents comissions consultives comarcals.

Fora dels espais de protecció especial els ens locals, directament o a instància de la Generalitat de Catalunya (Governació o Medi Ambient), i prèvia consulta a la comissió consultiva comarcal, poden establir limitacions que afectin a camins o pistes de llur titularitat (article 7.2).

2.3.4 INVENTARI COMARCAL DE CAMINS

Els consells comarcals, a proposta dels municipis afectats, elaboraran la proposta d'inventari dels camins rurals i dels camins i pistes forestals existents en els termes municipals de llurs comarques (article 11.1).

L'inventari consistirà en un document imprès normalitzat pel DMAH en el qual es farà constar la titularitat de cada vial, les seves característiques funcionals i tècniques, la codificació que correspongui d'acord amb el que figuri a l'esmentat imprès, les limitacions, prohibicions o servituds que els afectin, l'administració responsable del seu manteniment i altres qüestions que puguin resultar d'interès (article 11.2).

2.3.5 RÈGIM SANCIONADOR

En el capítol 4 del decret s'especifica la tipificació de les infraccions de llei, les sancions, i concreta que les entitats competents per a la sanció és l'òrgan competent dins l'administració de la Generalitat de Catalunya, bàsicament el Departament de Medi Ambient i Habitatge.

2.4 CONCLUSIONS SOBRE LA SITUACIÓ LEGAL I COMPETÈNCIA ADMINISTRATIVA

2.4.1 ÀMBIT DE PROTECCIÓ ESPECIAL (PARC NATURAL) I PEIN

En el Parc Natural de Sant Llorenç del Munt, espai de protecció especial i àmbit del PEIN regulat dins el Pla Especial de protecció del medi físic i del paisatge de l'espai natural de Sant Llorenç del Munt i la Serra de l'Obac, la delimitació de la xarxa d'accés motoritzat està actualment fixada pel Pla Especial (Xarxa Rodada Principal i Secundària) i d'acord amb la llei i decret d'accés motoritzat no es pot circular fora d'aquesta. Així doncs una manera de canviar les limitacions de circulació és la modificació del Pla Especial.

El Departament de Medi Ambient i Habitatge (DMAH) pot definir limitacions específiques en els espais de protecció especial (parc natural), després d'haver consultat l'òrgan gestor de l'espai amb l'objectiu de preservar els espais. Per prohibir la circulació motoritzada cal, a més, la consulta als ajuntaments respectius.

L'adopció de limitacions o prohibicions en camins o pistes forestals que passen íntegrament per terrenys de propietat privada, a proposta dels òrgans de gestió dels espais naturals de protecció especial, cal que siguin notificades al Departament de Medi Ambient i Habitatge, el qual les pot imposar amb l'objectiu de preservar els valors naturals dels espais afectats o per garantir la prestació de serveis públics. En tots els casos s'ha de garantir l'audiència als propietaris o als titulars dels terrenys en qüestió.

2.4.2 ÀMBIT FORA DE L'ESPAI NATURAL PROTEGIT

Tot i això aquest document vol tenir l'àmbit no només de l'espai dins dels límits de l'espai protegit (Parc Natural) si no també fora, en l'àmbit dels municipis que en formen part. En els terrenys forestals situats fora dels espais de protecció especial s'autoritza la circulació per les pistes i els camins forestals pavimentats o d'amplada igual o superior a 4 metres d'amplada.

Els ens locals, directament o a instància de la Generalitat de Catalunya (Governació o Medi Ambient), i prèvia consulta a la comissió consultiva comarcal, poden establir limitacions que afectin a camins o pistes de llur titularitat.

En les pistes situades fora d'espais de protecció especial i de titularitat privada les prohibicions i les limitacions de la circulació motoritzada pels camins o les pistes forestals es regeixen pel que estableix la legislació general aplicable. La llei i el decret d'accés motoritzat no les regula.

Així doncs les eines per a la ordenació pública dels camins privats són eines poden ser els bans, ordenances reguladores dels camins privats, ordres de l'Administració o bé a través del planejament urbanístic³.

La tipificació de les infraccions de llei i les sancions estan especificades en la llei i el decret, on també es concreta que l'entitat competent per a la sanció és la Generalitat de Catalunya, bàsicament el Departament de Medi Ambient i Habitatge.

³ Ponce, J. i Aldomà, J. (2003). *Camins rurals. Règim i intervenció municipal*. Quaderns d'Informació Tècnica núm. 6. Diputació de Barcelona, xarxa de municipis. Àrea de cooperació, Oficina Tècnica de Prevenció Municipal d'Incendis Forestal.

3 RECOLLIDA I TRACTAMENT DE LA INFORMACIÓ DISPONIBLE

Tal i com s'ha comentat, la llei d'accés motoritzat preveu la realització d'inventaris de camins d'àmbit comarcal, i el decret desplega els continguts que han de contenir i com s'ha de tractar la informació: titularitat de cada vial, les seves característiques funcionals i tècniques, les limitacions, prohibicions o servituds que els afectin, l'administració responsable del seu manteniment i altres qüestions que puguin resultar d'interès.

En l'àmbit del Parc de Sant Llorenç del Munt hi ha municipis de tres consells comarcals: Vallès Occidental, Vallès Oriental i Bages. A continuació s'enumeren els tres inventaris i la informació disponible de cada un d'ells.

3.1 BAGES

El Consell Comarcal del Bages està elaborant el document "Projecte de regulació de l'accés motoritzat al medi natural del Bages. Desenvolupament de l'inventari de camins rurals i camins i pistes forestals", que conté informació sobre els següents temes:

- ACCES. Estat de conservació del vial i facilitat d'accés (Bona, Regular, Molt Dolenta).
- ACTUACIO. Actuacions realitzades en els vials. (camp sense dades).
- AFECT. Tipus d'afectacions a l'estructura del camí.
- AMPMIT. Amplada mitjana del camí.
- CAMRAM. Informació sobre la presència d'un camí ramader.
- CIRES. Regulació de la circulació específica del camí, segons els articles 15 a 18 del Decret 166/1998, de 27 de juliol (camp sense dades).
- CLASOP. Classificació operativa per a emergències per incendis forestals (Primari, secundari, terciari).
- CLSLEG. Classificació segons la legislació. (camp sense dades).
- DRENLO. Tipus de drenatge longitudinal existent al camí.
- ESTAT. Estat de conservació del vial (Bo, Regular, Molt Dolent)
- EXACT. Exactitud posicional planimètrica.
- FERM. Tipus de ferm amb el que compta el vial.
- FUNCIO. Interpretant el tipus de camí i els nuclis que uneix es conclou la categoria funcional del camí: connectors, d'accés a poblaments aïllats i equipaments, secundaris o camins d'únic destí.
- IRREG. Alçada o profunditat de les irregularitats que hi ha en el camí (forats, xaragalls, roques sortints, etc.)
- LIMIT. Tipus de limitacions especials.
- LLERAF. Indicador de si el camí coincideix amb un tram de llera fluvial, podent ser inundable en certes ocasions (camp sense dades).
- MANTEN. Indicador de si el camí està mantingut (camp sense dades).

- **MUNICIPI.** Municipi al que pertany el tram de vial.
- **PENDEN.** Classificació en funció del pendent.
- **RESTRI.** Restriccions de circulació, segons l'ordre MAB/73/2002, de 13 de març (camp sense dades).
- **TITULA.** Titularitat pública o privada de cada camí. La informació és confidencial de cada ajuntament, doncs es tracta d'un document no aprovat.
- **VIAL.** Característiques bàsiques dels vials dels camins (nom, origen i destí).

L'inventari no està aprovat pel Consell Comarcal i per tant la informació no és oficial.

3.2 VALLÈS OCCIDENTAL

Els atributs són els que vénen determinats per l'Ordre MAB 73/2002 per la qual s'aproven les bases reguladores dels ajuts destinats als consells comarcals per a la realització dels inventaris comarcals de camins rurals i de camins i pistes forestals. Són els següents:

- Codi de vial
- Nom de vial
- Origen
- Final
- Categoria funcional (camí rural, camí forestal, pista forestal i xarxa complementària).
- Codi de tram
- Titularitat (Ajuntament o entitat local menor, Diputació Provincial, Generalitat i Particulars)
- Longitud (m)
- Amplada mitjana (m)
- Tipus de ferm
- Tipus de drenatge longitudinal (camp sense dades)
- Coincidències amb la llera fluvial
- Dimensió irregularitats (camp sense dades)
- Pendent del tram
- Restriccions a la circulació (camp sense dades)
- Circulació específica (camp sense dades)
- Camí ramader
- Observacions de tram
- Data inventari
- Camí ral
- Itinerari senyalitzat
- Pla de Prevenció d'Incendis

L'inventari de camins està aprovat pel Consell Comarcal.

3.3 VALLÈS ORIENTAL

En el Vallès Oriental no hi ha un inventari oficial realitzat pel Consell Comarcal, per tant no es disposa de la informació que concreta el decret d'accés motoritzat al medi natural. Tot i això des del Consell han facilitat una base cartogràfica amb informació genèrica sobre els camins que inclou la següent informació:

- AMPL_MIT. Amplada mitjana.
- TITULAR (camp sense dades)
- FERM. Tipus de ferm.
- RESTRIC (camp sense dades)
- OBS_REST (camp sense dades)
- CIRC_ESP (camp sense dades)
- CRAMADER. Indicis o evidència sobre l'existència d'un camí ramader.
- OBS_CRAM (camp sense dades)
- NOM. Nom del camí.
- ORIGEN. Punt d'inici.
- FINAL. Punt final.
- TIPUS. Tipus de vial (Carretera, pista forestal, camí forestal)

3.4 TRACTAMENT DE LA INFORMACIÓ

Per obtenir la informació pertinent per a la realització d'aquest estudi s'ha efectuat una sèrie de consultes mitjançant un Sistema d'Informació Geogràfic (SIG). De cada comarca, a partir de les bases cartogràfiques dels camins i de les taules alfanumèriques associades s'han extret els valors que han permès elaborar la següent sèrie de mapes cartogràfics analítics:

- Mapa 1: Camins especials. Mostra els camins ramaders i els camins rals.
- Mapa 2: Tipus de ferm. Mostra el tipus de ferm dels diferents vials que conformen els camins.
- Mapa 3: Amplada mitjana. Mostra l'amplada mitjana dels vials que conformen els camins.
- Mapa 4: Categorical funcional. Mostra la en quina categoria funcional es troba cada camí segons l'article 2 del Decret 166/1998, de 27 de juliol.
- Mapa 5: Titularitat. Mostra la titularitat dels camins d'amplada mitja més gran de 3 metres. Es mostren els camins inventariats pels que poden circular vehicles motoritzats (més de 3 metres d'ample) i estan identificats per separat els que són de titularitat pública i privada en tot l'àmbit dels municipis del Parc. Dins l'àmbit del Pla Especial del Parc Natural s'han identificat les Xarxes Viàries primària i secundària, doncs són els espais on es pot circular, fora d'aquestes carreteres i pistes l'accés motoritzat no és permès.

3.5 ELABORACIÓ DE LA XARXA BÀSICA D'ÚS PÚBLIC

Per elaborar la Xarxa Bàsica d'Ús Públic (XBUP) del Parc es parteix de la Xarxa Viària Bàsica del Pla Especial dins l'espai i les pistes de més de tres metres d'amplada públiques fora de l'espai natural protegit, sempre que es trobin obertes a l'accés actualment. Tot i que la llei d'accés motoritzat demana una amplada de més de quatre metres per poder accedir amb vehicle motoritzat al medi natural, la XBUP es defineix a partir de les de tres, doncs com es pot veure en la cartografia només hi ha trams de pistes inconnexes que facin quatre metres i no permeten establir una xarxa.

A partir d'aquesta realitat s'ha establert una xarxa que permeti la connexió dels nuclis urbans dels municipis del Parc i la seva xarxa d'equipaments.

A més, en el cas que hi hagi un camí de la Xarxa Viària Bàsica del Pla Especial se li ha donat continuïtat fora del Parc, encara que fos per pistes amb una amplada inferior a tres metres o bé la titularitat no fos pública. En aquests casos caldrà l'acord amb els propietaris per a garantir el pas.

Fora del Parc es delimiten pistes públiques per a formar part de la XBUP que cal que els ajuntaments ordenin i regulin segons els mateixos paràmetres que l'òrgan gestor del Parc farà dins l'espai.

Aquesta XBUP serà senyalitzada per tal de dirigir el trànsit per aquestes vies i aconseguir una major distribució dels visitants i reduir la seva pressió sobre la part central.

4 CONCLUSIONS

En el present informe sobre els camins inventariats al Parc Natural de Sant Llorenç del Munt i la Serra de l'Obac s'han presentat les prescripcions legals que marquen la Llei 9/1995 i el Decret 166/1998 d'accés motoritzat al medi natural, així com el condicionant urbanístic del Pla especial de protecció del medi físic i el paisatge del Parc Natural de Sant Llorenç de Munt i l'Obac.

El tractament legal dins i fora de l'espai natural protegit, Parc Natural, és diferent, doncs el grau de protecció porta a un diferent tractament de l'accés motoritzat en la Llei i decret.

Dins els límits del Parc Natural i el PEIN inclòs en el Pla Especial, la delimitació de la xarxa d'accés motoritzat està actualment fixada en la Xarxa Viària Bàsica del Pla Especial (Xarxa Rodada Principal i Secundària) i d'acord amb la Llei i decret d'accés motoritzat no es pot circular fora d'aquesta. Així doncs per modificar les limitacions de circulació cal la modificació del Pla Especial o bé la inclusió en algun programa de gestió específic, com és el cas del Pla d'Ús Públic.

En la cartografia generada en el document, i que es pot consultar en els annexos, es pot observar la Xarxa Rodada Principal i Secundària dins el Parc Natural. L'òrgan de gestió ha regulat el pas en algunes pistes dins la Xarxa Secundària, indicant-ho de forma expressa a l'entrada i tancant l'accés amb una cadena.

Per altra banda, dins el Parc Natural, el Departament de Medi Ambient i Habitatge (DMAH) pot definir limitacions específiques en el Parc Natural i fins i tot prohibir la circulació motoritzada amb l'objectiu de preservar els espais, després d'haver consultat els òrgans gestors dels espais i prèvia consulta als ajuntaments respectius. Això també afecta als camins situats en espais privats, cas en el que s'ha de garantir l'audiència als propietaris o als titulars dels terrenys en qüestió.

En les àrees situades fora de l'espai d'especial protecció, fora del Parc Natural, cal acollir-se a les normes genèriques d'accés al medi natural que marca la legislació comentada:

- En tots els terrenys forestals, la circulació de motocicletes i vehicles assimilats només es pot realitzar per les pistes i camins forestals pavimentats o d'amplada igual o superior a 4metres.
- En les pistes de titularitat pública, els ens locals poden establir limitacions, directament o a instància de la Generalitat de Catalunya (Governació o Medi Ambient), i prèvia consulta a la comissió consultiva comarcal.
- Les prohibicions i limitacions de la circulació motoritzada pels camins o les pistes forestals privades es regeixen pel que estableix la legislació general aplicable, la Llei i el decret d'accés motoritzat no les regula. Així doncs les eines per a la ordenació pública dels camins privats són eines poden ser els bans, ordenances reguladores dels camins privats, ordres de l'Administració o bé a través del planejament urbanístic.

En els espais fora dels límits del Parc les pistes on actualment es pot assegurar que hi ha dret públic de pas són les de titularitat pública.

En el Pla d'Ús Públic es vol establir la Xarxa Bàsica d'Ús Públic (XBUP) del Parc. Aquesta Xarxa té l'objectiu d'acollir l'accés motoritzat en el Parc i els seus entorns a través de la senyalització de carreteres i pistes que connectin els nuclis de població dels municipis i la Xarxa d'equipaments del Parc. Aquesta XBUP serà senyalitzada per tal de dirigir el trànsit per aquestes vies i aconseguir la redistribució dels visitants cap a la zona perifèrica i fora de Parc, en concordança amb els objectius que descriu el Pla d'Ús Públic.

Per elaborar la Xarxa Bàsica d'Ús Públic (XBUP) del Parc es parteix de la Xarxa Viària Bàsica del Pla Especial dins l'espai i les pistes de més de tres metres d'amplada públiques fora de l'espai natural protegit, sempre que es trobin obertes a l'accés actualment. Tot i que la llei d'accés motoritzat demana una amplada de més de quatre metres per poder accedir amb vehicle motoritzat al medi natural, la XBUP es defineix a partir de les de tres, doncs com es pot veure en la cartografia només hi ha trams de pistes inconnexes que facin quatre metres i no permeten establir una xarxa.

A més, en el cas que hi hagi camins de la Xarxa Viària Bàsica del Pla Especial se li ha donat continuïtat fora del Parc, encara que fos per pistes amb una amplada inferior a tres metres o bé la titularitat no fos pública. En aquests casos caldrà l'acord amb els propietaris per a garantir el pas.

Fora del Parc es delimiten pistes públiques per a formar part de la XBUP que cal que els ajuntaments ordenin i regulin segons els mateixos paràmetres que l'òrgan gestor del Parc farà dins l'espai.

lavola

Serveis per a la sostenibilitat

apt. corr. 144
av. Roma, 252-254
08560 Manlleu
tel. 93 851 50 55
fax 93 851 50 56

c. Correu, 2, 1r
08800 Vilanova i la Geltrú
tel. 93 811 51 15
fax 93 811 51 38

c. Pamplona, 96, Local 18
08018 Barcelona
tel. 93 356 81 60
fax 93 356 81 62

info@lavola.com
www.lavola.com